

Népi Egység

IV. évfolyam 278. szám

8 oldalas szám ára 5 lej

Hétfő, 1947 december 8.

Taxe postale plătită în numerar,
conform aprobării Nr. 32.934/1947.

**Ma: Ismertetjük
a husfogyasztás
szabályozását**

A szabadság alkotmánya

Tizenegy esztendője annak, hogy a Legfelső Szovjetkancs 1936. december 5-én egyhangúlag elfogadta az előkészítő bizottság részéről előterjesztett tervezetet, s ezzel megszületett a Szovjetszövetség második alkotmánya, amelyet a harmincegytagú előkészítő bizottság elnöke, Josif V. sztálini alkotmánynak neveznek.

Az alkotmány az erőviszonyok és a társadalmi valóságok formái kifejezése. Ezért volt szükség arra, hogy az 1924-es alkotmány helyébe új alapörvény állítsassék. Mi volt a helyzet 1924-ben? Országkülönbségek léteztek, falun még tartott a föld magántulajdona, az áruforgalom lebonyolítása felerősben magánszemélyek révén történt. A tizenkét év alatt nagy változások mentek végbe a szocialista társadalmi rend kiépítésének útján. Az ipari proletariátus szabad munkásságára nemcsak a termelési eszközök birtokába jutott, a földművelés kolhozparasztsággá változott, az értelmiség a maga haladásában már nem különbözött a többi társadalmi rétegtől.

Új gazdasági és társadalmi viszonyok teremődtek, új jogi formát kellett létrehozni. Az új alkotmánynak tehát törvénybe kellett iktatnia, mit ért el és mit nyert a szovjet társadalom.

A sztálini alkotmány alapelvei, amelyek a világ leterdemokratikusabb, vagyis valóban a szabadság alkotmányává teszik ezt az alapörvényt, méltán sorakoznak a szocialista társadalmi rendszert megvalósító Szovjetszövetség többi eredménye mellé. Az alkotmányba beiktatták a szocialista társadalmi rendszer eredményeit: egyrészt az embernek ember által való kiszármányolása megszűnését, s ezzel egyidőben a munka kötelező voltát, a mindenkitől képessége szerint, mindenkinek munkája szerint elv alapján. Az alkotmány biztosítja a munkához és a pihenéshez, a művelődéshez, a szabad élethez való jogot.

Szintén a tényleges helyzetet iktatta törvénybe a sztálini alkotmány, amikor kinyilvánította, hogy a szocialista társadalmat nem az egymással szembenálló osztályok harca jellemzi, ha-

nem a városi és falusi dolgozók szoros szövetsége. Szövetség, mert érdekeik nem különböznek, hanem egymásba fonódnak.

A lenini-sztálini nemzeti elveket foglalja magában a tizenegy éves alkotmány. Teljes egyenjogúságot biztosít a Szovjetszövetség területén élő valamennyi nemzetiségnek. De, s ez az, ami a polgári társadalmi rend létrehozta alapörvények rendelkezéseitől megkülönbözteti: nemcsak papírra fekteti a jogokat, hanem politikai és jogi eszközökkel, gazdasági biztosítékkal élő valósággá formálja. A szovjet állam hatvanféle nemzetisége olyan politikai, művelődési és gazdasági fejlődést mutat, amint más kormányzati rendszerben megvalósíthatatlan. Idézünk Sztálinnak az alkotmányalkotó bizottság 1936. november 25-én elmondott beszédéből: „Az új alkotmány abból indul ki, hogy a bár szűkebb, a nyelv, a műveltség és a faji fejlődési színvonal, valamint a nemzetek és fajok közötti különbség nem szolgálhat alapul a nemzetek között való egyenlőtlenségének igazolására”.

Megkülönbözteti ezt az alkotmányt más alkotmányoktól még az is, hogy következetesen demokratikus. Mászóval: az alkotmányban lefektetett és valósággá vált jogok tényleg jogok. Nincsenek kivételek és korlátozások, amelyek egybeült végül is a megadott jogot szinte nemlétezővé sekkelyesítik.

Az alkotmánytervezet szövegét a megszavazás előtt hat hónappal nyilvánosságra hozták és a 120 millió oroszának szinte nem volt olyan lakosa, aki ez idő alatt először vagy írásban ne szólón hozzá, ne nyilvánítson véleményt. Ez a szabadság, amely az alkotmány előkészítő szakaszában is megnyilvánult, joggal ruházta fel a sztálini alkotmányt a szabadság alkotmányának jelzőjével.

A sztálini alkotmánynak ez a szelleme kisugárzott hatott a Szovjetszövetség népeire a teremő munka idején, a hátrélléses háborúban és most, az újjáépítés korában. A sztálini alkotmány szelleme hatja át a Szovjet szövetséget, amikor a népek békéjére és szabadságára törő nemzetközi imperializmus ellen felsorakozó népek élén áll.

PAÁL JÁNOS

100 százalékkal emelkedik az élelmiszer és 70 százalékkal a textilárak termelése

(BUKAREST) — A napokban nyílt meg a REAZIM felügyelőnek országos értekezlete, amelyen az ország élelmiszerellátásának és a termelés műszaki megjavításának módozatait tárgyalták.

Elhatározták, hogy a tél folyamán az élelmiszertermelést száz százalékkal, a textilárak termelést 70 százalékkal fokozzák fel.

Újjászervezik a mezőgazdasági gépközpontokat és több traktort, valamint vetőgépet helyeznek üzembe, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkálatok minél erőteljesebb ütemben folyjanak.

Molotov és Marshall külön megbeszélése

a szovjet-amerikai ellentétek áthidalása

(London) — A külügyminiszterek értekezletén Molotov szovjet külügyminiszter indítványozta, alapítsák meg a külügyminiszterek, hogy a német békeszerződésnek a potsdami és yaltai megállapodásokon kell alapulnia. A másik három külügyminiszter ebben a kérdésben nem foglalt állást. Az értekezleten egyébként tovább folyik a vita arról, hogy mely államokat hívják meg a német béhelárgyálásra. A békeszerződés szövegét a négy nagyhatalom állapítja majd meg és meghallgatják a Németországnak hadat üzent államok véleményét. A Szovjetszövetség és Franciaország azt az álláspontot foglalták el, hogy csupán azon államok véleményét kell meghallgatni, amelyek egygyeresen résztettek a Németország elleni harcban.

Molotov és Marshall külügyminiszterek külön értekezletet tartottak és jóváhagyta az első kísérlet arra, hogy a szovjet-amerikai ellentéteket közvetlen tárgyalásokon beszéljék meg.

A tegnapi megbeszélést illetően a külügyminiszter hozzáfűzte, hogy a szövetséges nemzetek állampolgaraiknak adandó kárpótás ne legyen túlzott. A német béke ügyrendjének megoldását attették a külügyminiszterhelyettesekhez. A helyettesek értekezletén a szovjet megbízott azt kérte, hogy a határokat a kárpótási egyezmény szellemében hozza meg. Az értekezlet a külügyminiszterek elé azt a javaslatot fogja terjeszteni, hogy

az Ausztriában lévő német jövedelmek a Szovjetszövetséget illessék. A moszkvai rádió hangoztatta, hogy az angol és amerikai sajtó hazug híreket terjeszt a külügyminiszterek értekezletéről. A Daily Mail, a nemzeti reakció szócsové, akkor, amikor egy kérdésben az angol és szovjet álláspont azonos volt, éppen az ellenkezőjét írta, félrevezelve ezáltal a világ közvéleményét.

Csehszlovák vélemény a német kérdésről

Clementis csehszlovák külügyi államtitkár nyilatkozott a német kérdésben elfoglalt csehszlovák álláspontról. A kitelepített németek revizionista és irredernto politikát folytatnak, az angolszász övezetben lévő törvénytelen szervezetek segítségével. Az a tény, hogy a nyugati övezetekben a visszatelepített németek nem élveznek egyenjogúságot az atlakókkal, szintén fokozza a revizionista és irredernto politikát. A csehszlovák kormány több ízben tiltakozott már ezen hírverés ellen a

németország, szövetséges ellenőrző bizottságnál.

Csehszlovákia eddig csupán 14 millió márkát értékű hadikérből állást kapott Németországtól, amely elenyészően csekély számlákra azon károknak, amelyeket Németország okozott Csehszlovákiának.

Clementis kijelentette, hogy nem ellenzi Németország talpraállását, de Németország iparának a négy nagyhatalom közös ellenőrzése alatt kell működnie és kötelezni kell Németországot arra, hogy a jövőtételt fizesse is.

Az arabok felgyújtottak ötven jeruzsálemi üzletet

(Jeruzsálem) — Az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlésének határozata óta, amely mint ismeretes, végzőtökön kimondotta Palesztina kettészétését, elmérgesedett a helyzet nemcsak Palesztinában, de az arab államokban is. Jeruzsálemben tegnap arab terrorbandák romboló munkába kezdtek. Egyetlen nap folyamán nem kevesebb, mint ötven jeruzsálemi üzletet gyújtottak fel. A város utcáin egyenruhás, zsidó katonák jelentek meg, s a komolyabb összehúztást csak az angol katonaság közbelépése akadályozta meg. Így is két zsidó férfi életét veszítette, 4 arab és 14 zsidó pedig megsebesült. Az arab ifjak kirabolják több zsidó lakta városrészt.

Kairóban is heves tüntetés volt. Beverték az üzletek kirakatait és több helyen gyújtogattak a tüntetők a zsidók ellen. A palesztinai arabok megsegítésével foglalkozó szír mohamedán népgyűlésen 25 ezer mohamedán jelent meg és megfogadták, hogy minden erejükkel azon lesznek, hogy megsegítsék a palesztinai arabokat.

Alappában arabok zsidókat támadtak meg s ugyancsak mohamedánok szét akarták rombolni a damaszkuszi amerikai követséget. Az arab államok-

ban egyik gyűlés a másikat éri. Jeruzsálemi hír szerint a Zsidó Nemzeti Felzabadosítási Bizottság elnöke kérés intézett az Egyesült Államok kormányához, hogy adjon az amerikai hadsereg felszerelésfeleslegéből a létesítendő zsidó köztársaság részére repülőgépeket, kis harci kocsikat, könnyű tüzérségi és kézi fegyvereket, mind ezeket a leggyorsabban. Az USA válaszára való tekintet nélkül a felszabadított bizottság azon dolgozik, hogy mielőbb fegyvereket adjon a palesztinai zsidóság kezébe, hogy megvédhesse életét és tulajdonát az esetleges arab provokációkkal szemben.

Jeruzsálemben az arabok három napos tüntetés sztrájkot tartottak az ENSZ határozata ellen, amely ketté osztja Palesztinát. A Középkeletre egyre inkább nő az arab ellenállás. Palesztina felosztásával kapcsolatosan.

A palesztinai Zsidó Kommunista Part kiváltványban fordult a dolgozókhöz, amelyben követeli az angolok mielőbbi kivonulását Palesztinából. Ugyanakkor együttműködésre hívja fel a zsidó és arab dolgozókat.

Az Arab Légió december 12-re össze hívta Kairóba.

Allandóan ömlik az olcsó iparicikk a falvakra

(Sepsiszentgyörgy) — A federálé után a tegnapi számunkban közölt mennyiségeken kívül újabb áru érkezett a falusi lakosság részére. Az áru szétosztását járásonként itt közöljük:

A kézdí járás részére 10.390 méter kartont, 6640 méter amerika-vásznat, 3614 méter ruhaszövetet, 152 darab vödört, 4225 kiló marószódát és 3050 kiló mosószódát; a kovásznai járás részére 3760 méter kartont, 7464 méter vastagvásznat, 3910 méter amerika-vásznat, 3897 méter ruhaszövetet, 70 vödört, 2275 kiló marószódát, 1600 kiló mosószódát; a baróti járás részére 3666 méter

kartont, 573 méter vastagvásznat, 2900 méter amerika-vásznat, 4048 méter ruhaszövetet, 70 vödört, 2275 kiló marószódát és 1450 kiló mosószódát;

az uzoni járás részére 2692 méter vásznat, 311 vastagvásznat, 2530 m. amerika-vásznat, 1167 méter ruhaanyagot, 78 vödört, 8 darab bádoglemezt, 2275 kiló marószódát és 1600 kiló mosószódát;

a sepsi járás részére 4813 méter vásznat, 265 m. vastagvásznat, 4020 m. amerika-vásznat, 1395 méter ruhaszövetet, 128 darab vödört, 3900

kiló marószódát és 2200 kiló mosószódát osztottak ki.

A falusi szövetkezetek a fenti árukért az alább felsorolt szigorúan megszabott árakat fizetik: Jéhértett karton ára méterenként 83 lej, színes karton ára méterenként 112 lej, a gyolcs métere 78 lej, a községes vízesvödör ára darabonként 453 lej 80 bani, a horgonyzott vízesvödör ára 518 lej 60 bani, a marószóda ára 51 lej 27 bani, a mosószóda ára 13 lej 80 bani, a szövetek ára minőség szerint méterenként 548, 572 és 722 lej.

Elkészült az új büntető perrendtartás tervezete

(Bukarest) — Patrascanu Lucian igazságügyminiszter a miniszteri tanács pénteki ülésén benyújtotta az új büntető perrendtartás tervezetnek szövegét. A törvénykönyv második az igazságügy terén történt újítások során.

Az új perrendtartás lényegesen egyszerűsíti az eljárást valamennyi bírónál fokon. A perrendtartás főbb újításai a következők: Büntető ügyekben érdemben csupán egyetlen fórum illetékes, bevezeti a vizsgálóbírói kamara rendszerét, végül rendkívüli fellebbezési lehetőséget biztosít az igazságügyminisztérium részére a nyilvánvalóan igazságtalan ítéletek felülvizsgálására.

Megkönnyítették a rendezvények előzetes ellenőrzését

(Sepsiszentgyörgy) — A tájékoztatásügyi minisztérium sepsiszentgyörgyi kirendeltsége közli, hogy a rendezvények megkönnyítése céljából a minisztérium, életkintett az eddigi érvényben volt rendelkezéstől, amely szerint minden rendezvény szövegét három példányban kellett a kolozsvári vezérfelügyelőséghez beküldeni.

Ezután minden rendezvény szövegét, beleértve a bevezető beszédet is, a sepsiszentgyörgyi vármegyházban lévő tájékoztatásügyi minisztériumi kirendeltséghez kell benyújtani még a rendőrségi engedély megkérése előtt. A rendezvények szövegét bizottság ellenőrzi.

Ezért ajánlatos, hogy a rövidebb szövegű rendezvények anyagát az előadás előtt legalább két héttel, a háromfelvonásos, vagy ennél hosszabb szövegét az előadás előtt legalább három héttel juttassák el akár személyesen, akár postán a fenti címre. A rendőrség csak olyan rendezvényre ad ki engedélyt, amelyet előzőleg jóváhagyott a bizottság. Rendezvény alatt nemcsak műsoros előadást, hanem kiállítás és egyéb nyilvános jellegű látványosságot is értenek.

A rendőrség a maga részéről kéri a rendezőseket, hogy rendezvények kezdetének és végének pontos idejét is közöljék körvényeikben és azokat a meghirdetett időben — közrendészeti okokból — kezdjék meg.

KISHIREK — A NAGYVILÁGBÓL

● AZ AMERIKAI tőzsdén hatalmas ártolymzuhanás volt. Összesen mintegy 1.300.000 részvény cserélt gazdát.

● A FRANCIA köztársasági elnök kihallgatáson fogadta az országos szakszervezeti tanács főtthkarát, akivel a munkások bérköveteléséről táncskozott.

● A VARSÓI katonai bíróság megkezdte a kémkedésben résztvevő szervezőt tagjai elleni bűnper tárgyalását. A hét kém bizalmas iratokat juttatott az amerikaiak és argolok kezére.

● A GÖRÖG fasiszta kormány hetekkel ezelőtt jelezte a nagy téli támadásnak megindítását. Ez meg is kezdődött, de már első része kudarcba fulladt. Sok katona megsebzült a Szófull z-csapatok lövéleiből.

● A KINAI néphadsereg elfoglalt Mandzsuriában két fontos vasúti csomópontot.

● A SVED színeszek tiltakoztak Amerika stockholmi követségénél a hajlékony gondolkodású amerikai művészek üldözése ellen.

Kijelölték a Nemzeti Bank által szavatolt pénzüintézeteket

Tökéletes biztonságban vannak a gyümölcsösztetésre elhelyezett betétek

A Nemzeti Bank kormányzó székébe való beiktatása alkalmával, Aurel Vijoli kijelentette, hogy a takarékbetétek növelése szintén szerepel az új kormányzatának munkatervében. „Bizunk ennek az akciónak a sikerében — mondotta —, mivel a betétek ösztökölésének adva van a két alapeleme: az egészséges pénz és a Nemzeti Bank szavatolása, hogy ezeket a bankbetéteket visszafizetik”.

Vijoli, a Nemzeti Bank kormány-

zója ugyanezen alkalommal kifejezte, hogy a betétesek pénzének vásárló ereje és biztonsága ma nagyobb, mint valaha. Ösztökölés-ként hat továbbá, hogy a gyümölcsösztetésre elhelyezett pénz után az elmúlt évinél nagyobb kamatot fizetnek. A betétgyűjtésből származó új tőkét a hitelhalózat az újjáépítés pénzügyi támogatására használja fel.

A Nemzeti Bank által szavatolt hitelintézetek igazgatóit rövidesen értekezletre hívják össze és ez al-

kalommal külön megállapodást szerkesztenek a bankbetétek teljes biztonságához s a betétgyűjtésnek és visszafizetéshez szükséges bankműveletek megállapításához.

A Nemzeti Bank a következő hitelintézetekért és bankokért vállal szavatosságot: 1. Országos Takarékos és Postacsek Pénztár (Cassa Nationala de Economii si Securii Postale); 2. Letéti Pénztár (Cassa de depuneri si Consemnatiumi); 3. Országos Ipari Hitelintézet (Societatea Nationala de Credit Industrial); 4. Banca de Credit Român; 5. Banca Comercială Română; 6. Societatea Bancară Română; 7. Banca Sovieto-Română; 8. Banca Românească; 9. Erdélyi Bank (Banca Ardeleana); 10. Banca Chrissoveloni; 11. Banca de Scont a României; 12. Institutul de Credit Românesc; 13. Creditul Național Agricol; 14. Creditul Funciar Rural; 15. Banca Comercială Italiană si Română; 16. Bank of Roumania, Ltd.; 17. Banca de Credit din Praga; 18. a Kisiparosok Hitelbankja (Banca de Credit a Meseriasilor); 19. Banca Economica; 20. Banca Timisoarei; 21. Bancile Banatene Unite, Temesvár; 22. Banca Albina, Nagyszeben; 23. Nagyszebeni Általános Takarékbank (Banca Generală de Economii), Nagyszeben; 24. Banca Centrală pentru Industrie si Comerț, Kolozsvár; 25. Erdélyi Bank (Banca Transilvaniei), Kolozsvár; 26. Hitelbank (Cassa de Păstrare si Banca de Credit), Kolozsvár; 27. Banca pentru Agricultură si Comerț, Dés; 28. Banca Română; 29. Banca „Victoria”, Arad; 30. Kereskedelmi Bank (Banca de Comerț, Brașov); 31. Banca Sucavei, Fălticeni.

Ezek a bankok országsszerte ügynökségeket létesítenek, vagyis a többi, a felsorolásban nem szereplő bankok útján elhelyezett betéteket szavatolják.

A brassói szállítási vállalatok:

L. Schmidt, Levante, Mœreur Camionaj, Expeditorul, Hermes, Lœwenstein S. S., J. Albu,

megszüntették működésüket.

Ugy a helyi, mint az országúti fuvarozásokat a

Cooperativa „TRANSPORTUL”-nak adták át

Cím:

Cooperativa „TRANSPORTUL” Brașov
Secția transporturi locale

Str. Armata Roșie (v. Weiss Mihály u.) 21.
Telefonok: 13—20, 13—21, 13—22, 36—08.
Allomási Iroda telefonszáma: 17—81.

Cooperativa „TRANSPORTUL” Brașov
Secția transporturi interurbane
Strada Protopop Munteanu 2. (Hotel Coroana)
Telefonok: 25—00, 12—52, 20—85.

— NAGY RAZZIA BRASSÓ BELVÁROSABAN. A pénteki nap folyamán a rendőrség nagyszabású razziát tartott a belváros területén, a nemkívánatos elemek összegyűjtésére és a lakosság ellenőrzésére céljából. Az ellenőrzés különösen a Carmen Sylva-téri piacra és a környező utcákra terjedt ki. Az igazgatások során sok személyt találhattak igazoló iratok nélkül.

Hogyan vette kézbe Luca László pénzügyminiszter a kisiparosság ügyének rendezését

Tóder János kisiparos-vezető nyilatkozata a bukaresti tanácskozáskor

(Brassó) — Luca László pénzügyminiszter minapi sepsiszentgyörgyi beszédében kiméletlenül leleplezte a kisiparosok ügyével kapcsolatban a távozott Alexandrinai pénzügyminiszterre alatti oly romboló munkát kifejtett volt liberális pénzügyi rendszert. Megtámadta Luca László pénzügyminiszter szájából, hogy a kisiparosoknak átlag mintegy harmada hordozta csak az adóterhet, a többi kibújt a kötelezettség alól. Bonyolult könyvvizetési rendszerbe fogták a kisiparosokat, hogy az ellenőrök sáskahadának kiszolgáltatassák. Azért, hogy tönkretessék a kisiparosokat. És majd a népi demokráciát okolják érte. Mindez gyökeresen megváltozott azonban a reakciós elemek távozásával a kormányból. Luca pénzügyminiszter nyomában a kisiparos réteg segítségére sietett és meglesz mindent, hogy az országban rontó szándékkal mesterségesen előidézett súlyos helyzetük megjavuljon.

A kisiparosoknak a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásán Brassóbeli Tóder János kisiparos elnök vett részt. Munkatársunk felkereste Tóder Jánost Bukarestből való visszaérkezése után és érdeklődött a tárgyalás részletei felől.

Luca László rendet csinált

— Valóban, gyökeresen megváltozott minden — mondotta bizakodással Tóder János —, mióta Luca László vette át a pénzügyminisztérium vezetését. Végre volt, aki meghallgatott minket a pénzügyminisztériumban, ahol eddig 10 perces kihallgatással végeztek velünk. Luca László azonban nemcsak meghallgatott, hanem követelte, hogy a legtisztább képer adjuk adózáunk termelésünk helyzetéről. A cél nem a kézműipar tönkretétele, hanem a termelés fokozása. És éppen ennek az érdekében is az adózás igazságos alapokra helyezése, hogy mindenki adózzék, de teherbíró képessége arányában. A pénzügyi rendszernek pedig nem szabad a termelésben gátolnia többi a kisiparost.

— Eltűnt az alkalommal — folytatta Tóder János. — Rendelkezésre bocsátottuk Luca pénzügyminiszternek minden szükséges adatot kimerítő számszerű kimutatásokban. A mi adataink és a pénzügyminisztérium adózási adatai összehasonlításából derült ki az a leleplező erejű tény, amit sepsiszentgyörgyi beszédében oly őszintén megmondott a pénzügyminiszter, hogy Alexandrinaiék alatt a kisiparosság egyharmada adózott csupán. A többi a pénzügyi ellenőrök segítségével, sok esetben a képtelen pénzügyi rendszer miatt kontárkönyvvel kényszerítve, kibújt az adózás alól.

— Luca pénzügyminiszter kérte, hogy a kézműiparosok tegyék javaslatot adózási helyzetük egészének alapokra helyezésére. Több javaslat közül Luca pénzügyminiszter a brassói javaslatot fogadta el, amit Tóder János készített. Ennek szemmel tartásával fogják az új kisipari adózási rendszert újjáépíteni.

A javaslat olyan, mint egy rendkívül érdekes újságikk. Olyanoknak is érdekes, akiknek egyébként semmi köze a kisiparosokhoz.

Hogyan akarta a liberális pénzügyi rendszer tönkretenni a kézműipart?

A javaslat bevezető részében feltárja azokat a pénzügyi intézkedéseket, amelyekkel a levezetett liberális rendszer rökös érdekében megakart semmisíteni a kisipart. Ezzel kapcsolatban a következőket szögezi le.

A pénzügyi rendszer előírta könyvvizetéseket, különösen a forgalmi adóra vonatkozó könyvek, vala-

mint az anyagbeszerzési és feldolgozási nyilvántartó könyvek, számlázási és jegyzékkibocsátási kötelezettségek stb. csak arra valók, hogy a kézműipar fejlődését, a termelés fokozását gátolják.

Példaképpen megemlíthjük azon iparostestvéreink sorsát, akik új-rendszerű gépeket, úgymint villamos, műszerésztergályozó, villamos fűtő, gépkocsi, meg kerékpár gumikerekeket készítő, villamos hűtő, sokszorosító, író, számoló, ceruzahegyező gépeket, villamos és gázfűtőket és más gép és egyéb készülékeket állítanak elő. Ezek a különleges teljesítményekre képes iparosok, akiknek termelő munkája rendkívül hasznos az ország nemzetgazdaságának, sajnos nem fejlődhetnek, mert az említett bürokratikus rendszerben az iparos az előírt iródi munkát megkövetelő alakiságokkal tölti el leg több idejét. Ha mégis valaki így is tudott termelni, rendszer-

int csak úgy érthette el, ha kétes vállalkozó szellemű emberekkel összeadta magát, hamis számlákat szerzett be tőlük és ezen az alapon aztán dugva értékesítették a termelt árut nagy haszonnal. Természetesen az iparos hozzáértésének és fáradságának a gyümölcsét az ügy-nök szűrtelte le.

Ilyen körülmények közt érthető módon az állam rendkívül jelentős veszteségeket szenvedett, ha csak a forgalmi adó, vagy a számlabélyeg veszteségeket is vesszük tekintetbe. Ilyen viszonyok közt, ami a termelést illeti, az csaknem egyenlő volt a semmivel. Mindez csak azért, mert az iparosnak, ahelyett, hogy termeljen, alkosson, műhelye termelő munkájának jó előmeneteléről gondoskodhassék, ez előírt tizenháromféle üzleti könyv vezetésével és rendbentartásával kellett bíbelődni a bürokrata pénzügyi rendszer „jóvoltából”.

Miben látja a kisiparos az új pénzügyi rendszerben a megoldás nyitját?

Az új adózási rendszernek, szemben a múlttal, pontosan meg kell határoznia a kisiparos helyzetét. Választania kell, hogy a kisiparost iródtírává, vagy pedig a nemzetgazdaságban hasznos termelő elemmé kell tenni az országban?

A kisipari műhelyek termelésének fokozása érdekében a következő pénzügyi eljárások bevezetése

látszik szükségesnek:

Jelen pillanatban a kisipari szakmai szervezetek nyilvántartásában összesen 350 ezer kisipari műhely szerepel. A műhelyek a szabadfoglalkozásúak adózáásával együtt 968 millió, nélkülük pedig 700 millió lej adójövedelmet jelentenek.

Helyénvalónak látszik az a javaslat, hogy egy magában dolgozó kis-

BEDORZSOLÉS
H O R I A - v a l
GRIPPA, HÜLÉT, RHEUMA, MIGRÉN ellen

Magyar nemzetiségű jegyzőket, rendőröket és csendőrtiszteket képeznek ki

(Bukarest) — A képviselőház közigazgatási bizottsága a napokban kezdi meg a belügyminisztérium legújabb törvénytervezetét, a közigazgatási szakoktatás bevezetéséről és intézményesítéséről szóló javaslatának tárgyalását. A törvénytervezet kétéltű szakoktatást rendszeresít: vidéken középfokú közigazgatási szakiskolákat állít fel, amelyeknek három: rendőri, csendőri és jegyzői tagozata lesz, míg a fővárosban közigazgatási akadémiát fognak létesíteni, amelyen a felsőbb közigazgatási szakismereteket fogják tanítani. A belügyminisztériumban megtartott előkészítő megbeszélések során a Magyar Népi Szövetség a törvényjavaslatlalt kapcsolatban előterjesztett tett, hogy Erdélyben magyar tanítási nyelvű középfokú közigazgatási szakisko-

latokat is állítsanak fel. Ezekben az iskolákban a magyarságra viderék részére, magyar nemzetiségű jegyzőket, rendőr- és csendőrtiszteket képeznek ki. Javasolta a MNSz azt is, hogy a Bukarestben megnyitott közigazgatási akadémián magyarságra tanácsokat állítsanak fel a magyar nyelv és irodalom számára. Ez a tanácsok továbbképzést fog biztosítani a magyar anyanyelvű hallgatóknak, a más nyelvű hallgatók számára pedig tájékoztatást nyújt a magyar nyelvről, irodalomról, művelődésről és történelemről. A belügyminisztérium illetékes szervei a MNSz javaslatát elfogadták és a törvényjavaslat, amelyet a közigazgatási szakbizottság a közeli napokban vesz tárgyalás alá, felöleli a romániai magyarság jogos igényeit is.

ÉLESZTŐ nagyban 107 lej Kgr.
kicsinyben 117 lej Kgr.
állandóan raktáron,
valamint mindenféle FÜSZERÁRU, hivatalos áron
Dec. 8-tól TOILETTE SZAPPANT osztunk
SILBERSTEIN E BRASSÓ
Hosszú-utca 39. — Telefon: 24—11.
NAGYBAN! KICSINYBEN!

Órajavitást legjobban és legolcsóbban
csakis **Gáspár Andor** vállal!
Sepsiszentgyörgy Csiki u. 10.
bent az udvarban balra 1-ajló
Mindenféle régi órák veszek

iparos átlagosan évi 12.000 lej adót fizessen. Ha alkalmazottja van, minden munkás után meg 25 százalékot. Vagyis az egy munkással dolgozó kisiparos évi 25.800, a 10 munkással dolgozó évi 150.000 lej adót. Mindezt úgy számítva, hogy a munkás új beosztás szerint — például a fémiparban — átlagosan a nyolcadik fizetési osztályba tartozék.

Ez ellenőrök tevékenysége

E rendszer megvalósítása esetén a pénzügyi ellenőröknek nem lenne egyéb dolga, mint ellenőrizni az alkalmazottak lötszárát, amit egyébként megtesznek a kisipari szakmai szervezetek is, de méginkább a társadalombiztosító pénztár.

Egyébként a számlázási kötelezettség megszüntetése azért sem suttanó érzékenyen az állampénztárt, mert a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a kézműiparosság 75 százaléka bizony nem bocsátott ki számlát — állapítja meg a javaslat — inkább dolgozott dugva, vagy pedig lefizette a pénzügyi ellenőrt, hogy hallgasson.

Végül leszögezi a javaslat, a kézműiparosság azért küzd, hogy az állam pénzügyi érdekeinek szoros szemmel tartásával olyan rendszer léphessen életbe, amely a kisipari termelést nem sújtja, hanem éppen serkenti.

Luca pénzügyminiszter néhány nap múlva a javaslat átnyújtása és elvileg történt elfogadása után már sietett is sepsiszentgyörgyi beszédében — mint megírta — kijelenteni, hogy neki is, a kormányzatnak is legfőbb vágya, hogy a kézműiparosokat igazságos adórendszerben részesítsék és a kézműipar fejlődési lehetőségeit a legteljesebb mértékben kihasználva termékenyen kapcsolódhassék be az országos termelő munkába. Így a kisiparosok bizakodva tekinthetnek a jövőbe.

A Marshall-terv igazi arca . . .

Csipkék és mozdonyok cserekereskedelme

(PARIS) — A „Humanité” című lap feltűnő felhívást közzéteszt közli, milyen előjogokat biztosít magának az USA a genfi kereskedelmi egyezmény keretében az európai piacokon. A genfi egyezmény alapján az Egyesült Államoknak jogukban lesz vámvédelem nélkül dömpingáruként elárasítani Franciaországot autókak, repülőgépekkel, villamosági gépekkel, textilárakkal, mozdonyokkal. Németországban gyártott vegyipari cikkekkel, mindenféle mezőgazdasági termékkel, kávéval stb. Ezeknek az amerikai áruknak vámentes behozatala felel meg „visszaadásul” vám nélkül engedi be az USA a Franciaországból jövő pezsgőket, cigarettapapírt, partiműveket, ékszereket, párisi csesebecskéket, likőröket és szemüveget. A táblázat szemléletesen mutatja az USA európai gazdasági megállapodásainak egyenrangúságát. Mi sem könnyebb, fríja a lap, mint a francia ipar, kereskedelem tönkretételét pótolni a partiművek és szemüvegek amerikai exportjából származó nemzeti jövedelmekkel, nem is beszélve a csipkék és mozdonyok cserekereskedelmének nagyszámú lehetőségéről . . .

„Anyám kun volt, apám félig székel, félig román”

Emlékezés József Attilára

A költő álmodik... Álmodik egy igazságosabb, becsületesebb korról, amely azonban egyelőre még csak álmaiban él. Teste törődött a várakozástól, szenvedéstől és a halálba menekül.

Tíz év-eltűlt decemberben történt, hogy József Attila Balatonszárszói állomásán a vonat elé vette magát.

Mi hozta magával, hogy József Attila, az Ady, Kosztolányi és Babits utáni trónemzedék legtehetségesebb költője az élet elől a halálba futott? A kor vízzátsággal, igazságtalansággal és ferdeséggel, amelyeket a saját értékeny lelken sugárzott vissza. Érezte ezt szülőse óta. Apja Amerikába vetette át sorsát. Soha nem is hallottak róla. Anyja a mosásból igyekezett a család kenyerét megkeresni. Az a kenyér pedig, amelyet a mosás

adott, bizony szűk volt. S bár József Attila ilyen nehéz életkörülmények között még tanult is, nem tudott a maga részére olyan életlehetőségeket teremteni, amelyet megérdemelt. Tanára egyik megjelent verse miatt, az egyetemenről elől. A fiatal József Attila annyit mond: mégis tovább emlegetik az én nevemet, mint a tanár urét. Így is történt. A tanár nevét már el is felejtették.

„Barátommal egy ágyban lakom” — írja egyik versében s ez a vers egész életére jellemző. Hiába volt roppant akaraterője, csak nem tudott az emberi életig elvergődni.

Igy lett vérén és idegán keresztül József Attila a város nyomorúságainak megéneklője. Városi bérkaszárnyák sötét és dohos pincéiben álmodik az életről, amely

igazságot hoz a anyjáról, akinek száruka haja lebben az égen, kékítő old az ég vizében.

Izzig-vérig szocialista ember. Túllátott a saját sorsán, az ember közösségi sorsa a végzeté. Jól látja, hogy nemcsak maga él a nyomorúságok tengerében, hanem százak, ezrek, milliók. S dalolja bátran, öntudatosan:

helytálljunk az emberiségért és örök talajon.

Míg megvilágosul gyönyörű képességünk a rend.

Mert hitt abban, hogy az álmodott világ megérkezik. Csak maga nem tudta kívánni. Idegelt fel-örölte a mindennapi hajsz, amely annyira volt.

De álma most teljesült, s ez elégtétel annak a milliónyi dolgozóknak, akiről versei szólnak.

HOLLÓ ERNŐ

Új szakaszban a brassói filharmoniai zenekar

(BRASSÓ) — A „Gheorghe Dima” filharmoniai társaság utóbbi hangversenyei alkalmával, Barsan komester vezénylete alatt, nemcsak a városi Cserfalvi Elia nemzeti zenei versenytárs hagedűművésznek felépésekor, végül most a „Dum Nou-hét” megnyitó előadásakor, olyan zeneművekkel szerepelt, amelyek korábban már hallottunk ugyanettől a zenekartól. Erdekesség megállapítás lehetett tenni a megismert zeneművek előadásai kapcsolatban. Az ismételt előadott zeneművek tolmácsolásában a zenekar ugyanis sajátosan újat kezdett adni, amellyel foglalkozunk kell.

A filharmoniai zenekar legutóbbi játéka, a Dum Nou estélyének műsorán előadott Schubert befejezetlen szimfóniája előadásakor vált, legelőbb is e sorok írójában teljesen tudatos, hogy a filharmoniai zenekar, — mondhatnók máról-holnapra — olyan erőteljes, új előadó elemeket kapcsol a zeneművek tolmácsolásába, amelyekből arra lehet következtetni, hogy fejlődésnek örvendtes új szakaszba lép.

Művész előadások értékelésének kifejezéséhez szegény az ember szavára. Az ilyen szerző értékelés is inkább megérzés, mint értelem dolga. Az volt a legutóbbi hangversenyei alkalmával az érzésünk, hogy a brassói filharmoniai zenekar harmadik munkája után most lépett fejlődésének abba a szakába, amelyben mint a gyermekcipőből kinőtt ifjú — részesei erejére. Nem gyermek már, mert tudatossá lett benne az erő. Ettől kezdve indul el az ifjú a termékeny, alkotó munka útján. Ez az időszak az, amelyben az ifjú tehénysége újabb meg újabb meglepetéseket hoz.

Fel kell jegyeznünk ezt, mint érdekes, nagyon jellegzetes tény, hogy a brassói filharmoniai zenekar fejlődése útjának e nevezetes mérföldkővet egy nem generáció, hanem természetesen hajlamainál fogva egy szerűen zenét kedvelő, jórészt munkásokból álló közönség tette le forró tapos kísérletben!

Niculescu Dinu tanárnak, a filharmoniai zenekar karnagyának — az ő lelkes zenekarépítő munkájának köszönhető a zenekari tagok előadása mellett a haladás és minden eddigi siker — külön érdeme, hogy zenekartól híven követni tudja előhaladásában. Nem szabad el felejtve, mindig azt követeli, amit meg is követelhet, azt hozza ki zenekartól, amit ebben okkora a legjobban kihozhat. Most például az eretire eszmélő zenekartól a zenekartól műveinek előadásában a helyenként rabhadsszerűen kibővített forrongó erő tolmácsolását hozza ki.

A tömegszemélyes és öntudatlan örök dolgozó tömegének egyik kiváló demokrata szabadságjoga. Az előadó művészek kötelessége a zenekartól tömegüket behatolni a zene művelésébe és zenei érzéssel tenni. Egy-egy siker tulajdonképpen egy-egy verült lépés a tömeg zenei művelésének útján. Már azért is hálunk nekik, hogy foglalkozni és letegezni a filharmoniai zenekar és éri karnagya és örvendtes népi érték teljesítményét.

Teljesen megérdemelten fordult demokrata kormányunk figyelmé a brassói „Gheorghe Dima” filharmoniai zenekar felé, amiből éppen a napokban vonta be az állami zenekarok sorába az alig három éves alakulat zenekart. Fokozott örömmel üdvözlendő a zenekart és karnagya. Már azért is, hogy ez alkalommal előhaladásának örvendtes új bizonyítékával éppen a dolgozó tömeg előtt — amelyekért tulajdonképpen van és amelyekért működik — igazságot bizonyítja, ami arról, hogy méltó az elismerésre.

NAGY MIHALY

Gondolkozzunk és tegyünk róla!

A négy fal átka

Eddig szokásban volt a négy fal által körülvéve beszélni. Arról az áldásról, hogy van négy fal, shova behúzódhat az ember az idő viszontagságai elől. A négy fal védelmének és a tűz hasznának felfedezésétől számítják az egész emberi művelődés, polgárosodás megindulását. Ma itt az idő, hogy a négy fal átkáról beszéljünk. Mert aszerint, hogy mit mire használunk fel, az áldást bizony végzetes átokká változtatjuk akárhányszor.

Vagy nem átokká lett-e, népek kínzó átkává a kamariák négy fala, melyek mögé zárkózva szöttek a hatalmi fondorlatokat népek élményására, ki-fosztására? Négy fal mögé zárkózik a hivatalnok uradalom is, hogy a népi tömegektől elhúzódva, a tömegeket bürokratikus mesterkedéseikkel láthatatlannul is hatalmuk alatt tartják. Négy fal közé börtönözték be a hatalom urai azokat a lángoló szellemeket, akiknek világító fényétől, termékenyítő melegétől távol akarták tartani a népet, mely természetű fogva vagyuk a szabadság fénye és melege után, nehogy lápot kapjon vágyuk és a hatalom ellen törjenek. Ilyen négy fal volt a Bastille börtönfala, amelyet végül is a feltámadt nép a nemzeti hűbéri urallommal együtt lerontott.

Ismerjük a titkos kamariák, a Bastille, a bürokráciák elzárkózó átkos csalnak történetét. Falakat, amelyeket a feltámadt tömegek elpusztíthatatlan szabadságvágya sorra lerontott. Az emberi felszabadulás története tulajdonképpen annak az útra meg újra épülő négy falnak a lerontásában áll, amelyet egyik oldalán az emberi szabadság fejlődés, haladás ellenségei emelnek rablófézükük köré, másik oldalán a felszabadulásukért küzdő tömegek ostromolnak, hogy lerontsák és kifússzák az ellenük törő néprontok fészkeit.

A négy fal, mely elzár tömegeinktől

A négy fal átka azonban, amelyeket népi rablólovag várak Bastille és más börtönök testetítettek meg, nem szűnt meg azok lerontásával. A négy fal mögé való elzárkózás átka ma is él — méhenünk, amely ellen küzdünk kell.

Küzdésünk kell és ostromunk az a négy falat, lezven e négy fal között haladás, infamény, szervezkedés.

4. NÉPI EGYSÉG dec. 8

iskola, szervezet. Van úgy, hogy nem szándékosan a nép kárára. De nem is a hasznára. A négy fal zártágában munka közben észrevétlenül betokosodnak és ugyanakkor észrevétlenül elszakadnak a tömegektől. De csak ők nem vesszük észre ezt, a hivatalok, egészségügyi és egyéb intézmények, iskolák, szervezkedések, szervezetek négy fal mögött dolgozók. A nép igen. És fájallja, hogy közzükük népközi a négy fal zártágának átka.

Erdemes gondolkodnunk rajta és tennünk róla! Hogyan ronthatjuk le

Csapda, melyet magunk állítunk magunknak

A nyilvánossággal. Ha terveink, munkánk valóban népi érdekűek, nem kell a négy fal mögé zárkózunk velük. De nem is szabad. Különben betokosodunk és legjobb akaratumak ellenére is elszakadunk tömegeinktől, amelyek érdekében dolgozni a hivatásunk.

Az elzárkózó hatalmi múlt nyomaként ott maradt tudatunkban egy szelízetlen dohos sarok, amely azzal átat, hogy elég a magunk erejéből, szándékából dolgozunk, a nép érdekében is. Hogy legjobban a négy fal zártágában végzhetjük minden munkánkat. Így húzódik be a múltörvös az operációs terembe a világ zajától. Így vonulhat eufantossá tornyába a tudás, az író, a tanár, még a falusi tanító is. Azt hiszik mindannyian, hogy elég népük szeretetének érzése ahhoz, hogy hasznos munkát végezzenek népüknek. Meglepetve kell még látniuk, hogy munkájukkal nem tudnak termékeny magot hinteni. Az orvos nem tudja ritkábbá tenni a beteg-égek számát, a tudós, az író, a tanár, tanító

azt a négy falat, amely ma is sokszor tudatlannul épül bennünk. És elszakít legjobban szándékunk ellenére is minket a hivatal, a kórház, az iskola, a szervezkedés, olykor a szervezeti gyűlésterem négy fala között is a tömegeinktől, ha idején észre nem vesszük és tudatosan, szívósan nem küzdünk ellene.

A négy fal, sokszor tudatlan, véletlen átkát legérzékenyebben a saját munkása veszi észre. Hogyan küzdhetünk a véletlen, vagy vétkes elzárkózás átka ellen?

Hogyan törhetünk ki a csapdából?

Mit tehetünk ez ellen? Azt, hogy nem lehet olyan bokros tennivalónk, ami miatt elvesztethetnők benső kapcsolatunkat a néppel. A közvetlen begyomások, tanulságok és tapasztalatok népről népre terjednek, a népi tevékenységünk számára az, ami az életben a vízfűtő, a vetőmagban a csíra. Ennek kell munkánk elvesztett termékeny életét.

Mondhatnók, ez mind csak elmélet, viszont azt kell tudnunk, mit tehetünk a gyakorlatban ellene. Erre a gyakorlati élet adhat nekünk választ. Ha munkánk eredménye kezd elmaradni a tömegek körében, azt jelenti, hiba történt. Nyomban felül kell vizu-

gálnunk magatartásunkat, kapcsolatunkat.

Ha pedig egy vagyunk a tömegek közül, azt élt észreveszem, a népi demokráciában kötelességem közlöm azzal, amit illet, hiszen szektor észrevétlenül következik be a végzetes elszakadás. Jó ezt tudniuk a kisebbségeknek is a tömegek közt. Egyrészt, hogy belessa, bizony nem egyszer véletlen következtetik be az a hiba. A bűn akkor kezdődik, ha figyelmzettük a tévedésről és ő nem ad a tömeg emberének figyelemztetésére.

Magyar művelődés Jugoszláviában

Az új Jugoszláviában kultúránk tör-
ten hatalmas útemben fejlődött ki a
jugoszlávai magyarság művelődési in-
vencziái. Első helyen kell említeni
a magyarság hatalmas szervezeteit, a
Vajdasági Magyar Kultúravezetőséget.
Az ide, a fejlődésnek megfelelően,
országos kultúravezetőség alakult át
és új nevet vett fel: Jugoszláv Ma-
gyar Kultúravezetőség. Az új alapsza-
bályok megoldják azoknak a magyar
egyesületeknek törvényes működését,
amelyek a Vajdaságon — tehát a kul-
túravezetőség hatáskörén kívül voltak.
Most már a baranya, szlavonia, hor-
vátországi és muraközi magyar egye-
sületek és kulturális szervezete is
lehetővé vált a ezzel újabb magyar
nemzetiségi tömegeket vonhatunk be
a népművelésbe.

A régi Jugoszláviában a magyarsá-
nak, ha iskoláiban vagy színházgye-
ben valamit el akart érni, rendszerint
meg kellett alkudnia a hatalom lévő
párttal és a magyar tömegek válaszá-
tál támogatása ellenében kisebb en-
gedményeket kaptak.

Élénk színházi kultúra

Ma a magyarságnak állandó álla-
múlag fenntartott kitűnő Népszínhá-
za van. Ezenkívül hárommillió dinár kap-
nak az Államtól. A színház központja
Szabadkán van, előadásait az állami
színházi épületben tartja. A Népszin-
ház bejárja az egész Vajdaságot.

— Törökviszünk — mondta Hók Be-
zsed igazgató — hogy a színház látogató-
ságát a legcélszerűbb néprétegek ré-
szére hozzáférhetővé tegyük. Ezért új
bérletrendszert dolgoztunk ki, amely
lehetővé teszi, hogy a közönség 30 szá-
zalékkal olcsóbban látogathassa az elő-
adásokat. A szakszervezet tagjai a bér-
leti összegeket háromhavi részletben
fizethetik be. A Magyar Népszínház
operál együttessel is ki akarják bőví-
teni. Kodály „Háry János”-ának elő-
adására készülnek.

A hivatalos színház és a Népszin-
ház mellett igen élénk a működő
színházi csoportok, kultúregyesületek
tevékenysége.

Esti tanfolyamok, népegyesületek

Ezről-újról javulnak a jugoszlávai
magyarság iskolázottsági viszonyai és
lehetőségei. Magyar iskola nyílik ott,
ahol elegendő számú jelentkező van.
Sajnos, egyelőre még tanítókban hiány
van, de ez enyhülni fog, amint a ma-
gyar tanítóképzőből kikérülnek az új
tanítók. A magyar iskolák fenntartá-
sáról az állam gondoskodik. Jugoszlá-
viában különben csak állami iskolák
vannak, magán- és felekezeti iskolák
nincsenek.

A szabadkat állami magyar főgim-
názium igazgatósága az ideig megnyí-
totta esti tanfolyamait a dolgozók ré-
szére, akik magánúton akarják elvé-
gezni középiskolai tanulmányaikat.
Népegyetem mindentűn működik. A
szabadkat Népegyetem megnyitóján
például Milovanov Vadoje szerb gim-
náziumi tanár magyar nyelven tartott
előadást Branko Radicevicről, a ki-
váló szerb lírikusról és párhuzamot
vont közté és Petőfi között.

Zentín olyan sokan látogattak be az
alгимnázium magyar tagozatába, hogy
az ideig már önálló magyar alгимnázium
megnyitása vált szükségessé. A
főgimnázium magyar tagozatán is pár-
huzamos osztályok működnek.

Szabadkán építészeti középiskola szab-
lakola nyílt és az építészeti miniszter-
ium újabb 47 ösztöndíjat tűzött ki a
diákoknak.

Szabadkán az ideig megnyílik a ma-
gyar oktatási nyelvű mezőgazdasági
szakiskola is. Az oktatás három évre
tart, és bizonyítványra egyenlő értékű
az érettségi bizonyítvánnyal. Ez az
első magyar nyelvű szakiskola Jugo-
sláviában. Az iskola a vidéki tanulók
résztve internátust nyit. Tandíj nincs.
Az első magyar oktatási nyelvű szak-
iskola megnyitása nagy örömet keltett
a jugoszlávai magyarság soraiban.

Mindennél meggyőzőbben beszél
azonban a következő összehasonlítás:
A régi Jugoszláviában minden 2689
magyarral esett egy középiskolás ma-
gyar tanuló, az új Jugoszláviában min-
den harmadik magyarral esett egy köz-
épiskolás.

TITO ORSZÁGA

Tito tábornagy... Tito, a név, mely ott van a jugoszláv nép
barátainak ajkán, megtestesíti ennek a népnek a barátságát, mely
meg tudta védeni magát a fasisztatámadókkal szemben s ma országa
szociális újjáépítésén dolgozik.

Jugoszlávia népei, élükön a nagy vezetővel, aki a védelmi há-
borúban győzelemre vezette őket, ma „a népek függetlenségéért, a
népi hatalomért, a gazdasági újjáépítésért, a kizsákmányolás meg-
szüntetésért, a gazdasági élet szociális felépítéséért folytatott harc
útját járják”.

Tito partizánjai 1941-ben harcra indultak az országukat loigázó
ellenség ellen. Kevesen voltak, de számuk óráról-órára, nappal-nap-
ra növekedett s minden nehézséget leküzdve az övék lett a végső
győzelem. A számbeli fölényben lévő ellenségnek menekülnie kel-
lett a hősi nép elől.

A nagy veszteségek nem törték meg a jugoszláv népek erőt s
nagy harci lendülettel fogtak neki országuk újjáépítésének.

Az országban az összes reformokat a nagy többség, a munká-
osztályi érdekekben hozták meg.

Jugoszlávia ma az az ország, amelyben előrehaladott szakaszba
jutott a kapitalizmusról a szocializmusra való áttérés, olyan új tí-
pusú demokrácia született itt, amely magasan feülmúlja a polgári
demokráciát és megnyitotta Kelet-Európa népei előtt a szocializmus
felé vezető útát.

Jugoszlávia Kelet-Európa többi népéhez hasonlóan, elsősorban
a Szovjet Hadseregnek köszönheti a fasiszta uralom alól való fel-
szabadítását és a rendszer megvalósítását, annak a hadseregnek,
amely halálos csapást mért a hitlerista imperializmusra és megte-
remfette a hasonló demokráciák kialakulásának feltételeit, s mint
első szocialista állam a harmincéves fennállása alatti gyakorlati
tapasztalatokkal is szolgát.

A Tito tábornagtól, ettől a nagy vezetőtől irányított Jugo-
slávia ma Kelet-Európa új demokráciájának élén áll.

Legyen példaképünk a jugoszláv nép munkája, amely gyors
léptekkel halad, a nagy szomszédunk, Szovjetszövetség által meg-
mutatott úton.

Egy népi demokrácia születése

A mikor 1943 november 29-én
Jajceban a Jugoszláv Fel-
szabadulás Antifasiszta Tanácsá-
nak második plenáris ülését meg-
tartották, a kiküldöttek több mint
két év tapasztalatokban és hőste-
tekben gazdag közdelmeire tekint-
tettek vissza.

A jugoszláv nép 1941 március
27-én elsöpörte Pál herceg, Ovel-
kovic és Macsek áruló kormár-
nyát, akik az országot a tengely
oldalára akarták állítani. A népet
azonban hátfátamadtá és harcát
elárulta az ötdik hadoszlop, a
fasiszta tábornokok, akik a muni-
ció nélkül harconaliba küldött
katonákat megzsebeltek a egész
hadseregekkel rakatták le a fegy-
vert ellenállás nélkül a németek
előtt. A szabadságharc mégis min-
den akadályt legyőzött. Első ve-
zetői és szervezői, Tito marsall
pártjának: a Jugoszláv Kommun-
ista Pártnak tagjaiból kerültek
ki. Előre látták, hogy milyen
irányban fejlődnek az események,
— készülték rá, hogy az adott
pillanatban élére álljanak a küz-
delemnek és abban a nép minden
becsületét fiát belevonják.

Feladatuk nem volt könnyű.

Nemcsak a fasiszta meg-
szállók túleréjével kellett meg-
küzdeniük, ami egymaga is az
egész nép minden energiájának
megfeszítését igényelte. Az ellen-
ség a délszláv népek családjának
különböző tagjait egymás ellen
uszította. Pavelics horvát fasisztát
a szerbeket, Mihajlovics, Petyar-
nac és Nedics csetnikjei a horvát-
okat és szlovéneket írtották. A
harc tüzeben kellett a testvérhar-
cok tüzeit eloltani; a szerbeket,
horvátokat, szlovéneket, bosnyá-
kokat, montenagriókat a csatár
vétkereszségében összeforrasztá-
niok. Ezt a gigászi munkát meg-
nehezítette az ellenállás soraiba
belopozott ötdik hadoszlop,
amely Mihajlovics révén a harcot
teljesen szabotálni, majd fékezni
igyekezett s végül a partizánokat
hátfátamadtva, a megszálló fasisz-
ták közvetlen szövetségeseivé vált.

A Jajcés az ország minden ré-
széből érkező 240 kiküldött tar-
nácokozásait véres, de győzelmes
harcol emléke, fényesen kiállott
tüzkereztség és nem kevesebb
mint négy fasiszta ofenzíva visz-
szaverésének emléke hatotta át. A
kiküldöttek fontos döntést hoztak:
Jugoszlávia demokráta és federa-
tív alapon szervezkedik s az összes
népek egyforma jogokat élveznek.
A föderáció egységei: Horvátor-
szág, Szerbia, Szlovénia, Monte-
negró, Macedónia és Bosznia-Her-
cegovina. Tito marsall Jugoszlá-
viája így egy csapásra megoldotta
azokat a kérdéseket, amelyek az
elmúlt évtizedekben aláásták és
összeomlással fenyegették a délszláv
állam egységét. Jajcétól tör-
telten vonal vezet 1945 november
29-ig a belgrádi alkotmányozó
nemzetgyűlés történelmi fontos-
ságu üléseig.

Míg Péter király és a Lon-
donban székelő száműzött
kormány reakciós politikai esel-
szövésekkel töltötték idejüket, a
háborúelőtti reakciós rendszer
visszaállításán fáradoztak és az
áruló Mihajlovicsot támogatták, a
jugoszláv nép harcolt. 1945 tava-
szán már nem állott ellenséges
katonai Jugoszlávia földjén s no-
vember 29-én kiküldötték a jugo-
sláv népköztársaságot, a király-
ságot véglegesen eltörölték és a
Karagorgyevics uralkodóházat
trónjától megfosztották.

A jugoszláv nép újítusú álla-
mot hozott létre: Délkelet-Európa
leghaladóbb népi demokráciáját.

Jugoszlávia népei harcának
gyümölcse és vívmánya,
amely az államhatalom gyakorlá-
sát a népi bizottságok, a népi kor-
mány és a nemzetgyűlés, a szkup-
stina kezébe tette le. A népköz-
társaság első miniszterelnöke Tito
marsall lett, aki Jugoszlávia tör-
ténelének legstótebb, legször-
nyűbb napjaiban irányította és
vezette a nép harcát, s aki a világ
demokratikus erőinek tiszteletétől
övezve biztos kézzel vezeti a ju-
goszláv állam kormányát.

Az egyenjogú népek házaja

Az új Jugoszlávia legfontosabb
vitámánya a nemzetiségi kérdés he-
lye megoldása a következetes demo-
kratizmusnak és az országban élő vo-
lannévi nép teljes egyenjogúsága-
nak szellemében.

A REGI királyi Jugoszlávia,
amely az első világháború után a
„versaillesi rendszer” gyermekeként
született, Tito marsall szavaí szerint
„a nemzetiségi elnyomás legtipiku-
sabb országa volt Európában.” A
versaillesi „béhealkotók”, amikor
Jugoszláviát megteremtették, nem
vették számításba népeinek nemzeti
sajátosságait és érdekeit. Teljesen ki-
szolgáltatották a szerb burzsoázának
körülbelül 10 millió nem-szerb nem-
zetiségű lakosságát. Másfelől vi-
szont a szlovén nép huszonöt száza-
léka a jugoszláv állam határain kí-
vül rekedt: Júlia-Krajná, Olaszor-
szághoz csatolták, Szlovén-Karintia;
Stájerország szlovénlakta határvidé-
kei és a burgenlandi horvátok Aus-
tria határai között maradtak.

Köztudomású, hogy a jugoszláv
királyságban a nemzetiségi kérdés a
legélesebb ellentét és az elnyomott
nemzetiségek szabadallan harcának
forrása volt az uralkodó szerb bur-
zsoáziával szemben. A nemzeti el-
nyomás és jogfosztottság politikája,
amelyet a nagyszerb reakciók
folytatnak volt, az 1941. évi áprí-
lisi katasztrófa egyik oka, amikor
a német fasiszta hadsereg tis nap
lefordása alatt elfoglalta Jugoszlá-
viát és a jugoszláv kormány Péter
királlyal együtt külföldre menekült,
sorsára hagyta a népet és az orszá-
got.

A NEMET MEGSZÁLLÓK da-
rabokra szaggatták Jugoszláviát:
Nedics, a hírhedt áruló névleges
vezetése alatt megalakították a szerb
bábkormányt, a „független” fasiszta
Horvátországot, Szlovénia jelem-
tész részeit odaadták olasz kábére-
seiknek. Állandóan igyekeztek egy-
más ellen úszítani Jugoszlávia né-
peit és ellenségeskedést sítani kö-
söttük.

A néptömegek a Jugoszláv Kom-
munista Párt vezetése alatt le tudták
küzdeni a nemzetiségek közötti el-
lentéteket — a régi rezsim öröksé-
gét és minden erejüket egyesíteni
tudták a népfrontban, az egységes
politikai tömegszervezetben.

AZ ÚJ ALKOTMÁNY értelmé-
ben Jugoszlávia szövetséges népköz-
társaság, amely egyenjogú népeket
egyesít egy egységes államban. Jugo-
sláviát hat népköztársaság: Szerbia,
Horvátország, Szlovénia, Bosznia-
Hercegovina, Macedónia és Mon-
tenegró alkotja. Szlovénia és Ma-
cedónia első ízben vették ki állami
önállóságukhoz való jogukat a fe-
deratív Jugoszlávián belül, a horvát
nép pedig először érte el a horvát
lakta területek teljes egységesítést.
Bosznia-Hercegovina — amely lakos-
ságának terhasága miatt azelőtt ál-
landó versengés tárgyá volt — most
olvan láncszemmé változott, amely
még csak erősebbre fűzi Szerbia és
Horvátország népeinek egységét.

A franciáországi sztrájk áttérített Ész-kelet-Afrikára

(PARIS) — Franciaország egész te-
rületén folytatódnak a szabotázsele-
mények és emelkedik a sztrájk is. Teg-
nap felrobbantottak egy vonatot és 22
utas életét veszítette. Egyébent az or-
szág területén tegnap négy vonat áll-
lott ki a sínek felszedése következté-
ben. A kormány a kommunistákat rá-
dólja a vonatbiktásokért és a vonat
felrobbantásával, a kommunisták vi-
szont hangoztatták, hogy mindez el-
lenségéik követték el, hogy ezáltal
ürítve találjanak a kommunisták ál-
lítottetésére.

A sztrájkmozgalom áttért Dél-
Afrikára is. Marokkó és Casablanca
dórozói is abbahagyták a munkát. Az
algéri munkások szakszervezetének fő-
titkárát letartóztatták.

HIREK

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottság: dr. Horváth M. Károly, dr. László Ferenc, Szendrői Ferenc
Felolvasó szerkesztő: SZABEDI LÁSZLÓ

ELŐFIZETÉSI DÍJAK

1 hónap	—	—	—	110 Lei
3 hónap	—	—	—	315 Lei
Fél évre	—	—	—	600 Lei
Égész évre	—	—	—	1100 Lei

Munkásoknak	1 hónap	90	3 hónap	270
Földműveseknek	1 hónap	90	3 hónap	270
Nyugdíjasoknak	1 hónap	90	3 hónap	270
Vállalkozóknak és bankoknak	1 hónap	150	3 hónap	450

Előfizetéseket csak kasszafizetések ellenében vesztetik fel, előzetes postai beküldés mellett.

KÉZIRATOKAT NEM ORZUNK MEG

Szerkesztőség és kiadóhivatal, Sepsiszentgyörgy, Lenin-ut. 5. Távfelszóló: 298
Brassói kiadóhivatal és szerkesztőség: kirendeltség: Str. Argentinilor 16. — Távfelszóló: 17-53.

Bejegyezve a brassói törvényszékben G. II. 1768-1944. szám alatt.

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK

Brassó. — Hétfő: Sianu, Lóplác 8 és Marcu, Vasút-utca 20/a. — Sepsiszentgyörgy: Zakariás, Malinovsky-utca.

MOZGÓK MŰSORA:

Brassó. — Aro: A model — Astra: Fény és árnyék (magyar). — Capitol: A rejtmek szigete. — Corso: Szellemek szórakoznak. — Redut: A megbocsátás napja. — Románia Libera: Szép személdé. — Scala: Egyetlen éjszaka. — Sepsiszentgyörgy: Textilgyári: Sport-film.

Részediék

A törvényszékben ígatott, rohanó emberrel ütköztem össze. Falusi ember, szégyenese. Ötötöt sz. kezben egy rossz kopipoti „mici” sapkát szorongatott.

Meáittotiam.
— Hova rohan bátyám?
— Ne is kérdezz az ár. Erősen megijáram. Az történt ugyanis, hogy a falunkban jár egy fiatal ember, aki törvényszéki tisztviselőnek mondotta magát. Hát ez az ember engem becsapott.

— Hogyan csapta be?
— Ugy volt, hogy a napokban csak beállt hozzám és kérte tőlem, nincsen szükségem gumból csizmatalpra. Hát hogyan volna, — mondom én. — Na, akkor jó, mondja ő, mert van nekem egy jó autógumim, amit ha megvesz, less belőle vagy öt pár talp. Megalkudtunk és adtam neki 2500 lej, hogy majd elhozza a gumit. Dehát azóta nem jelentkezett.

Az öreg, amikor látta, hogy a fiatal ember, aki törvényszéki tisztviselőnek mondotta magát, nem jelenkezik, beutazott a városba és most a törvényszék köré az emberét. Szalad a pénze után.

— Hát miért adta oda a pénzt, mielőtt a talpnak valót nem vett el magának?

— Hát tudja, hagyott ő zálogot — mondja — és bánatosan lesütött fejével pislo a saphára. Itt hagyta nálam, amia visszatjón.

Igy jár a mi emberünk. Ah, hogy elcsúszta bánatát, rohan tovább, kezében a saphával. Siet, hogy megérje a vonatot.

Fátha ott van már nálam s én meg itt szaladgálok utána... — mondja elmenőben és szemében tapasztalatlanság csillog. Még nem ismeri a „fogásokat”...

TANULMANYOZZAK AZ ÚJ DUNA-HID TERTVÉT. (Bukarest) A közlekedésiügyi minisztérium most tanulmányozza a Romániát és Bulgáriát összekötő dunai híd azonnali megvalósításának kérdését. A napokban román szakértő bizottság utazik Fuzsuzukba, ahol helyi bizottsággal egyetemben a helyszínen vizsgálják meg a helyszínt.

5. NÉPI EGYSÉG dec. 8.

TESTNEVELÉS

Az ITA a harmadik helyre esett a bukaresti CFR újabb győzele után

A bukaresti CFR és a Hadsereg csapata elmaradt mérkőzését csütörtökön játszották a fővárosban. Amint az előre látható volt, a találkozó a CFR került ki győztesen 1:0 (1:0) arányban. Meglepetésként hat, hogy Aradon a bajnokságot ellen 2:0-ra győző CFR a Hadsereg csapatával szemben csak ilyen kis gólarányban nyerte meg a mérkőzést. Ugy látszik az idény végére a Hadsereg csapata is magára talál. A csütörtöki fordulóknak azonban nem a CFR győzele az érdekessége, hanem az, hogy az alig egy héttel ezelőtt az ére került bajnokságot ma a harmadik helyen van. A vasárnapi utolsó őszi forduló

től már különösebb változás nem lehet várni. A temesvári CFR, az új őszi bajnok a számítások szerint nem kaphat ki a Jiutól. A bukaresti CFR-nek igen könnyű dolga lesz Ploestben. Egyedül az ITA-val van ismét baj, mert ha az utóbbi idő balszerencséje vasárnap is kísérteni fogja Medgyesén, ami már bezonyosodott, hogy nehéz hely, akkor az ITA még lejjebb csúszik a bajnoki táblázaton, mert a mögötte egy ponttal álló „U” minden bizonyonnyal győz a Vasas ellen. Így az elővas csapatok között nagyjában kialakult már a helyzet. Az utánuk következők helyzete is hasonló, csak kisebb változásokra számíthatunk.

— KÉTNAPOS GYŰJTÉS A GYERMEKEK JAVÁRA. (Sepsiszentgyörgy) Az Országos Gyermekvédelmi Egyesület háromszéki bizottsága a megyében is munkába lépett. A szervezet célja, hogy karácsonyra a szegény gyermekek és anyák részére segítséget adjon. Ezért a szervezet december 7-én, vasárnap és 8-án, hétfőn Sepsiszentgyörgyön gyűjtést rendez. A nemes cél érdekében felkérünk mindenkit, hogy a gyűjtőket fogadják szívesen és legyenek segítségére a szervezetnek a szegény gyermekek és anyák megsegítése érdekében.

— NŰVELIK A SÓLERAKATOK SZÁMÁT. (Bukarest) Az államj sőjvédek elhatározta, hogy a sóellátás fokozására az eddigi működő 336 sólerakat mellé 221 lerakatot létesít. A lerakatokból a só szövetkezetek és kereskedők vehetik át. A kősz ára 6.70 lej, az őrlött só ára 7.20 lej kiesinyben kilogrammonként.

— ÉRTESÍTÉS. A brassói textilipari szakszervezet, a bukaresti textil és ruházati szövetség keretében december 8-án, hétfőn délután fél 6 órai kezdettel a Scherg-posztógyár közművelődési termében textilipari munkások és technikusok részére képzőtanfolyamot indít. A szervezőbizottság ezúton is kéri a szakszervezet tagjait, hogy a tanfolyam megnyitóján minél nagyobb számban vegyenek részt.

— A SEPSISZENTGYÖRGY ÉS VI. DEKE KISMESTEREK SZAKMAI EGYESÜLETE vasárnap, december 7-én délelőtt fél 10 órai kezdettel az Iparos-Otthonban nagygyűlést tart. A gyűlésen az adósereimnek is szóba kerülnek, azok kivül különféle beszámolókat tartanak.

— SZELHAMOS NOT TARTOZTA. TOTT LE A RENDŐRSÉG. (Brassó) A rendőrségnek tudomására hozták, hogy a város területén egy falusi asszony több szélhámoságot követett el. Hízelkeny emberéktől élelmiszert vásárlására előlegeket vett fel és azóta nyoma veszett. A rendőrségnek Duma Katica biharmegyei illetőségű nő személyében sikerült letartóztatnia a szélhámost, aki legutóbb egy közrendőrnök telt ajánlatot hogy szírt hoz három meter szövet ellenében. Az ügyet áttették az ügyességre.

— KIALLÍTÁS SEPSISZENTGYÖRGYÖN. A sepsiszentgyörgyi Textilművek Szakszervezetének Közművelődési Osztálya a helybeli közpömvészek és iparművészek közreműködésével december 7-14-ig a MNSZ székházában karácsonyi kiállítást rendez. A kiállítás alkalmával a helyi művészek festményei, grafikai munkái, faragásai dísmunkái, népművészeti kézmunkái, dívatrajzok, szövőipari mintarajzok, kézi festésű dívatíkok, gyermekjátékok és más iparművészeti tárgyak kerülnek bemutatásra. A kiállítás naponta délelőtt 10-12 óra és délután 4-7 órák között van nyitva. A kiállítás jövedelmét a rajziskola javára fordítják.

— A MAROSVÁSARHELYI SZÉKELY SZÍNHÁZ magyarországi vendégssereplésre kapott meghívást A prózai együttes Budapestben és valószínűleg Szegeden mutatkozik be Eftimiu: „Egy ember, aki látta a halált” című darabjával. Még két másik darabot is bemutatnak a magyar fővárosban s ezeknek kiadására most van folyamatban. A vendégssereplésre január első felében kerül sor.

● Dr. KLIER ortopéd specialista izületi és csontbántalmak, sportérülések, visszértágulások kezelésében. Brassó, Lóplác 20. (Fekete templommal szemben).

— AZ ARADI 48-AS MUZEUM EREKLYETÁRGYAI A MAGYARORSZÁGI CENTENNÁRS KIÁLLÍTÁSON. (Arad) Ismeretes, hogy a magyar kormány kéressel fordult Arad városához: adja kölcsön az aradi 48-as múzeum ereklyetárgyait a magyarországi 48-as centennáris ünnepségekre. Ebből a célból a magyar tájékoztatásiügyi minisztérium megbízottja Aradra érkezett és részt vett a város átmeneti bizottságának erről a kérdéstről tanácskozó ülésén. Az értekezleten hangzottatta Arad polgármestere, hogy a kölcsönadás egyik láncszeme lesz a két ország nemrég megérősített barátságának. Az átmeneti bizottság egyhangulag hozzájárult a magyar kormány kérésére ereklyék kölcsönadásához.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS

A csikszenttamási róm. kat. egyházközségi tanács, a tisztán kántori állásra pályázatot hirdet.

A kántori állás javadalmá: lakás, kétszoba, konyha, kamara, gazdasági épületek és veteményeskert, 7 hold szántó, három hold kaszáló. Fizetése évi 1120 véka rozs, 300 véka zab részben természetben, részben készpénzben a forgalmi ár szerint, négy öl tűzifa, stb. Köteleességek: az összes kántori teendőik végzése ének- és fuvószenekar vezetése, ifjúság vezetése, egyházi ének tanítása az iskolában, az egyházközség életében tevékenyen részt vesz stb. az egyházközségi tanács utasítására és az egyházmegyei hatóság rendelkezése szerint. Pályázati határidő s egyzersmind kántor-próba, amelyre minden pályázó saját költségén tartozik megjelenni 1947 december 28-a, d. e. 10 óra. A püspöki VII. körlevelekben hirdett október 26-i határidő december 28-ra hosszabbított.

Egyháztanács.

KIVÉTELES ALKALOM áradó ultramodern LAKÁS

2 szoba, hall, mellékhelyiségekkel, ház, teljes felszereléssel
AJÁNLATOKAT A BRASSÓI KIADÓHIVATALBAN E. M. JELIGERE

FOG FOG FOG

sorok szűpáditó
sefűlt, mérvénies
kivételhez

MÉRSÉKELT ÁRAK
BASCH ISTVÁN
fogász
BRASSÓ, Weiss Mihály utca 16 sz. mellett
bejárat: Rózsa-tér 10. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetéseket csak le készpénzfizetés
mellett fogadjunk el.

FOGLALKOZÁS

FŐZNITUDÓ mindenest azonnali be-
lépésre felveszek rendben lévő iratok-
kal. Cim a brassói kiadóhivatalban.
(9865-f)

NÉGY nyelvet beszélő levelezőné il-
lást keres vállalatnál. Cim a brassói
kiadóban. 9866-f

MÉHESEKERTI tanára alkalmazunk
karácsonykor beépésre 35-40 év kör-
üli házaspárt 1-2 nagyobb gyermek-
kel. Cim: Brassó, Crisan-utca 33
9869-f

ADÁS-VÉTEL

EGY új valódi selyem, fekete női ruha,
szobamelegítő kályha, éjszakszekrény,
egy divány, zabolásáda és egy csőr el-
adó. Brassó, Hosszú-utca 112. Frau
Floriciá. 9844-a

ELADÓ férfi félkabát középtermetű,
42-es zsevrő fércipő, kéklovas szán.
Brassó, Str. Nicolae Filipescu 4. (264)

KOMBINÁLT SZOBA, hálószoba, sport-
gyermekkosci, megeítő kályha és egy
előszobafal eladó. Brassó Fekete-utca
6. Berkovics. 9854-a

ELADÓ három tonnás teherautó Seps-
iszentgyörgyön. Cim a sepsiszentgyörgyi
kiadóhivatalban. (270)

MAGYAR mesék könyveket, főkép Be-
nedek Eleköt, veszek. Cimeket a bras-
sói kiadóból kérek. 9857-a

FORDSON traktor, Olivér eke, favágó-
motor, varrógép és egy gyermekkosci
eladó. Kovács Imre, Ozun. (269)

STRÁFSZEKER eladó. Brassó, Floriciá,
Hosszú-utca 112. 9859-a

DIOFAURNEROS hálószoba eladó,
Erdélyi Király asztalosnál, Seps-
iszentgyörgy, Ott-utca 1. (265)

FÉRFI borkabát és 3 nyeres eladó
Floriciá, Brassó, Hosszú-utca 112.
9870-a

INGATLAN

ELADÓ ház, 3 szoba, konyha, kert és
melléképítmények. Sepsiszentgyörgy
közponban. Érdeklődni „Foto Angelo”
Lenin u. 15. (263)

NÉGY szoba, előszoba, melléképítmé-
nyekből álló ház a főúton eladó. Brasov,
Mihai Viteazul (Gyár-út) 94. 9846-i

MAGÁNOS asztalon üres szobát keres.
Cim: Bojérné, Brassó, Str. Cantacuzino
9/a. (263)

KIS családi ház eladó Brassóban. Ér-
deklődni: Hunyadi János-utca 5 szám
alatt. 9856-i

ELADÓ két hold kaszáló a kilyéni
réten. Érdeklődni lehet dr. Kabay Gá-
bor ügyvédnél, Sepsiszentgyörgy (260)

KERESKEDELEM-IPAR

BÖRÖNDŰT, aktatáskát és bármely
más tárgyat eladásra elvállal Mendel
Maximilián Brasov, Plata Libertatii 6,
9838-k

HÁZASSÁG

KÖZÉPKORU iparos házasság céljából
megismerkedne vidéki nővel. Levele-
ket „35-40 évkorig” jellegre a brassói
kiadóba. 9867-b

KI TUD RÓLA?

ELTŰNT (?) Sebestyén Sándor 15 éves
fiú árkos lakos folyó hó 4-én délután
5 órakor lakásáról. Aki valamit tud
róla, értesítse szüleit. Sebestyén Ist-
vánt Árkoson. (271)

Gyergyói krónika

A Gyergyóhádosai állami elemi iskola leavató ünnepséget december 14-én tartják. Az avató ünnepségen a nemzetnevelésügyi minisztérium is képviselteti magát, azonkívül a járási és megyei közigazgatási hatóságok képviselői is részt vesznek.

A gyergyói járás dolgozó tömegeinek szövetkezeti áruval való ellátása nagyban folyik. A gyergyószentmiklósi, színhelyi, dítrói és vaslábi lúcopok mint felárutó a külön erre a célra alakított bizottságok ellenőrzése mellett végzi a szétosztás munkáját.

A gyergyói járás lakossága a deportálásban elhunyt zsidóság emlékére emlékoszlopot állított fel. Az emlékoszlop ünnepélyes kiállítások között most avatják fel. Az ünnepségen a helyi hatóságok és a politikai szervek részéről emlékbeszédeket mondottak a fasiszmus áldozatainak emlékére felállított maradványok mellett.

A burgonyabeszolgáltatás a járás területén vége felé jár. Eddig összesen 301 vagon burgonyát gyűjtöttek össze a járásból. A beszállítókat gazdák kukoricát kapnak, amelynek szétosztása Niszly Béla fősztigabíró irányítása alatt történik. Eddig az egyes falvak részére a következő mennyiségű kukoricát mennyiséget osztották szét: Tekerőpatak, Killyénfalva, Ujfalu, Vasláb, Csomafalva, Alfalu, Remete 10.000, 10.000, Szárhely 11.795, Hodós 7310, Marosfő pedig 5205 kő kukoricát kapott.

László István Dítró község közszereiben álló főbírója állásáról lemondott. Helyébe a község lakossága egyhangúlag Balázs Bélát főbíróvá, Csibi Múndrát pedig albíróvá választották meg.

Kompszerencsétlenség 30 halottal a Maroson

(Arad) — Az aradmegyei Szemlák mellett közlekedő kompon 35-40 személy négy megterheléssel a Maros túlsó felére igyekezett. Az erősen megduzzadt folyó közepén a kompot erősítő vaslánc elszakadt és a víz a kompot magával ragadta. A túlterhelés következtében, amire a pánik is járult, a kompot felfordult és az utasok a szállításnyal együtt a vízbe estek.

A parton tartózkodók figyelmeztettek a tragédiára és csónakokkal a fuldoklók segítségére siettek. Hatalmas küzdelem árán sikerült hét személyt és két lovat megmenteni, míg a többiek valamennyien a vízbe fulladtak. A komp vezetője, — mivel érezte, hogy a felelősség őt terheli — megszökött.

Felhívás

A brassói iparos mesterek szövetsége **folyó évi december 7-én** délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között megnyitja közművelődési termét (Kulturtermét) a Hirsch-utca 1 szám alatti épületben.

Kérjük az iparosokat ezen ünnepélyen minél nagyobb számban megjelenni.

Vezetőség.

Németi egység — vagy különbenéke

Bidault és Bevin — Marshall bólogató emberei

A londoni Lancaster-House nagytérben folyó külügyminiszeri értekezletnek Németország jövőjéről kell döntenie. A konferencián a német kérdés egész bonyolult szövegnyet tárgyalják, a jóváhagyástól a náciellenességig. Mégis van egyetlen olyan pont, amely az egész értekezletnek és a nagyhatalmak német politikájának próbaköve: a német egység kérdése.

„Hitlerék jönnek és mennek, de a német nép marad”

hangsúlyozta ezzel a német egység tagadhatatlan valóságát is. Ezt a változathatatlant tényként ismerte el a négy nagy aláírta potsdami döntés, amely szükségesnek mondta a német gazdasági és politikai egység mielőbbi helyreállítását és demokratikus német központi kormány megalakítását.

Ugyanezt az álláspontot még egy szer lezögezte Sztálin, amikor egy

amerikai újságíróknak tett nyilatkozatában kijelentette: „Németország egységét nemcsak gazdasági, hanem politikai vonalon is helyre kell állítani.” Ezek a kijelentések és a potsdami döntések mellett ható határozott kiállítás nem jelentenek egyben merevséget is. Mielőtt egy Párisban elmondott beszédében kijelentette: a szovjet kormány hajlandó

amerikai újságíróknak tett nyilatkozatában kijelentette: „Németország egységét nemcsak gazdasági, hanem politikai vonalon is helyre kell állítani.” Ezek a kijelentések és a potsdami döntések mellett ható határozott kiállítás nem jelentenek egyben merevséget is. Mielőtt egy Párisban elmondott beszédében kijelentette: a szovjet kormány hajlandó

Ünepszavazás

útján megkérdezni a német népet, egységes vagy szövetségi Németországot kíván.

Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kezdtől fogva s

szövetségi Németország mellett kardoskodtak, később részletekgondolásaikban is elfogadták az amerikai elképzelést. Már nem kétséges, hogy Bidault és Bevin végeredményben

Növeleik a pontrendszerre árusító üzletek számát

(Sepsiszentgyörgy) — A kormány minden cselekedetével azt óeozza, hogy a nép széles rétegei a demokratikus gazdasági rend előnyeiből részesüljenek. Bevezette a pontrendszert, amelynek az volt a célja, hogy a néptömegek olcsón textil- és lábbeli anyagokhoz jussanak. Hogy ez minél gyorsabban és lehető várakozás nélkül történjen, utasította a vármegyei szerveket, hogy a pontrendszerrel való árusítással megbízott üzletek számát szükség szerint emeljék.

Amíg az új rendszer életbe lép, addig Sepsiszentgyörgyön a pontrendszerre történő árusítás szünetel. Tehát a Dolgozók Szövetkezete sem árul pontra, kizárólag tagjait szolgálja ki. Természetesen

csak addig, míg az új üzletek kiépülése megtörténik.

Sepsiszentgyörgyön eddig a pontrendszerre való árusítással két textil- és egy lábbeliüzlet foglalkozott. Ujabban két üzlet kap textil- egy lábbeli árusítási engedélyt. Ezek szerint tehát a megőzások után pontjainkat három helyen textil anyagra, két helyen pedig lábbelire válthatjuk be.

A sepsiszentgyörgyi változásokkal egyidejűleg Kézdivásárhelyen is változás történik. Egyetlen üzlet volt a pontrendszerben való árusítással megbízva. Most textil- anyagok árusítására még egy üzlet kap megbízást, egy másik pedig, amely lábbelit fog árusítani.

Nem lesz több asszaly

Feltalálták a mesterséges esőt

(MOSZKVA) — Az elmúlt két évszázadban nemcsak nálunk, hanem a Szovjetszövetség déli részén is nagy pusztulást okozott. Ez indította a szovjet tudósokat arra, hogy behatároljanak tanulmányozzák a mesterséges eső lehetőségét. Az asszaly okának hirtelenséggel közben sok érdekelt közönségre jutottak. Többek közt arra, hogy a pusztító, erődnélküli területeken sokkal gyakoribb a szárazság. Az erdők ugyanis rengeteg nedvet és olyan vegyi anyagot

párolognak ki, amelyek a felettük átvonuló felhőkből csapadékot váltanak ki.

Fedozjev, az odesszai egyetem laboratóriumának főnöke felismerte a kísérletezési vizsgálat, amely a mesterséges eső gyakorlati megvalósulásához vezetett. Régen tudott dolog,

csak Marshall bólogató embereiként ülnek a Lancaster-House asztala mellett.

Jellemző a Newyork Herald Tribune berlini tudósítójának jelentése: „elünk konzervatív Németország kétfelosztottságát, majd a francia övezetet az angolszász övezethez való csatlakozásra kényszeríteni és ezzel a nyugatnémet tömbbel bőlönbékelt könni.” Dulles Marshall külügyminiszter tanácsadója ehhez az elképzeléshez még hozzáteszi egyik legutóbbi beszédében: „Teinkintve Németország helyzetét, az USA ma európai hatalommá vált.” Ennél világosabban amerikai politikus aligha határozta meg az amerikai imperializmus közvetlen céljait. Ami a magyarázatot illeti, megtekinthető a Marshall-tervben, amelynek egyrészt meg kellene mentenie az USA-t a fenyegető túltérmelesi válságtól, másrészt ki kellene építenie Németországot „a bolsevizmus elleni küzdelem és a nyugati kultúra védő bástyájává.” Ennek az elgondolásnak közelgő csődjét nemcsak

A népi demokráciának összehangolása

és a nyugateurópai demokratikus erők ellentámadása jelzi, de az a sokadik is, amely az amerikai imperialista táboron belül ebben a kérdésben bekövetkezett. Olyan szovjetellenes publicista, mint Lippmann állapítja meg: „Német különbenéke politikánk végzetes következményeké lehet járat Amerikára.” A Newyork Herald Tribune pedig így írt: „A különbenéke gondolata egyszer már felmerült, amikor egy Himmler nevű úr 1945 április 24-én a svéd Bernadotte gróffal azt üzenté Eisenhowernek, hogy az angolszászok kössenek különbékelt Németországgal. Az ajánlatot akkor Truman is elutasította. Helyesen tette, ezt az ajánlatot csak fasiszta fogadhatta el. Ma sem fogadhatja el más...”

Ma még nem látható tisztán, hogy ezek a fejlemények mennyiben befolyásolják az amerikai küldöttség hivatalos magatartását a londoni külügyminiszeri értekezleten. Egy bizonyos: Dulles, az USA első számú újszója: „ú Marshall külügyminiszter oldalán.

Hogyan állítják elő a mesterséges esőt?

A mesterséges esőt úgy nyerte az odesszai tanár, hogy egy repülőgépről mesterséges hermetizált az alatta lévő felhőre. A hermetizálás nyomán hatalmas szőp szűkült a földre. Igen, de asszaly idején a főbb az, hogy nem hogyan van rendelkezésre álló felhő. Meg kellett tehát a dolgot felhő nélkül oldani. A tudós ezért Turkmenistába utazott, ahol a Desinto-hegység feldőlésén van nulkak át nedves légkörűek Turkmenia száraz sztatagjai feletti nélkül, hogy esne belőlük. A tudós itt is mesterséges hermetizált a levegőbe. Nagy pite leforgása alatt megindult az eső.

Az eljárás most tökéletesített és remény van rá, hogy rövidesen sikerül leszűszeszintű időben és mennyiségben mesterséges esőt „termelni”.

Az asszaly megszüntetésének van egy másik, egyszerűbb, de hosszabb

hogy a mesterséges esőt, illetve felhőt, esőt változtatja. Míg azokban az amerikai Humphrey tanárnak egy kiterjedt eső előállításához 5-6 kő mesterséges volt szükség, az orosz tudós már egyetlen egység mesterséges esőt 357 egység esőt tudott variálni.

idő igénybevevő módja. Nem szabad az erdőt olyan és nélkül kiteríteni, hogy az illető vidéken bőségesebb legyen a csapadék.

Tudvalevő, hogy a legnagyobb vétek a fát tüzelési célra használni akkor, amikor sok egyéb, a fának alkalmasabb anyag áll rendelkezésünkre. Itt van a szén, vagy a természetes gázok, mint például a földgáz. Mielőtt ezeket használjuk fel fűtési célra, a fát pedig csak kizárólag ipari célokra, megszűnnék a pusztító asszalyok is. Még a mesterséges eső bizony belátható, ideig meglehetősen költséges marad.

Olvasd és terjeszd a „NÉPI EGYSÉG”-t!

7. NÉPI EGYSÉG dec. 8

Mezőgazdasági népszámlálás lesz januárban

Jóváhagyták az állami áruházak és az állami kiviteli és behozatali társaság létesítést

A közúti társaságokhoz engedélyek felülvizsgálását február 1-ig meghosszabbították

(Bukarest) — A gazdasági társaságok és a pénzügyi minisztérium végző bizottság december 3-án ülést tartott és ennek során az ország gazdasági és pénzügyi politikáját érintő több kérdést adott meg.

A bizottság jóváhagyta a lakosság minél tökéletesebb ellátása érdekében az állami áruházak létesítéséről szóló határozatot, majd döntött a kiviteli és behozatali állami társaságok felállításának ügyében. Ezt követően a miniszteri bizottság 1948 február 1-ig felfüggesztette a közútiakon való társaságok fuvarozási vállalkozás működési engedélyének felülvizsgálását és új működési engedélyek kiadásáról intézkedett, a hivatalos lap november 26-i számában megjelent 114-1947. sz.

rendelkezés hatályát. Ez idő előtt a Közlekedésiügyi Főtanács elvégzi ezeknek az engedélyeknek a felülvizsgálását, úgyhogy az államvasutaknak eddig okozott kártalanulást verseny nélkül.

A bizottság megállapította, hogy a mezőgazdasági termelés növelése feltétlenül megkívánja a helyzet

ismeretét, a véget, hogy ennek birtokában a szükséges támogatást a mezőgazdaságnak megadhasse. Eppen ezért elhatározták, hogy január hónap folyamán az egész ország területén összeírják a mezőgazdasági lakosrágot, a falusi épületeket, mezőgazdasági felszerelést stb.

Újabb letartóztatás a sepsiszentgyörgyi textilgyári visszaélések ügyében

(Sepsiszentgyörgy) — A gazdasági ellenőrző hivatal a sepsiszentgyörgyi textilgyárnál történt visszaélések ügyét tovább vizsgálva tegnap letartóztatta Róth András mérnököt. Beigazolódtak ugyanis, hogy mint műszaki igazgató, ő adta ki az utasítást a győcs-nak sifonná való átdolgozására.

A vizsgálat egyébként gyors ütemben halad és a szabotázsbíró-ságnál az ügy már néhány nap múlva tárgyalásra is kerül.

Közfogyasztás céljára továbbra sem vágható sertés és juh

(Sepsiszentgyörgy) — A napokban közöltük, hogy a kormány az állatvágási tilalmat, a szarvasmarha vágási tilalmának fenntartása mellett, január 15-ig felfüggesztette. Megirtuk, hogy magánüzemmelék sa-ját személyükre ezúron is vásárolhatnak és vághatnak sertést és juhot, faluhelyen két, városban egy darabot. Újabb rendelkezés szerint sertést és juhot lehet ugyan vágni és magánhasználat részére felhasznál-ni, közfogyasztás azonban mindkettő árusítása a legszigorúbban tilos. A hentesek és vendéglősök tehát sertést és juhot nem árusíthatnak. Közlik egyébként, hogy a minisztérium tanulmányozza már a kérdést, hogy a karácsonyi ünnepek-re az ellátatlanok részére húst adjanak.

TELJES ELISMERÉS

a brassói Magyar Népi Dalárdának azért, hogy megkezdte ősi magyar népi zenéket és az új magyar zene megismerését. Saját magyar zenéket, sajátos, ismeretlenek kell. Ha már ez így van, annál szorgo-sabb kötelességünk, hogy megis-merjük. A brassói Magyar Népi Da-lárda Brassóban megtartott hang-versenyén úgy adta meg a ké-rdést, hogy a műsor első felében Kodály gyűjtötte népi magyar dalokat és Kodály egyik mélyeseg hatása

szereplését adta elő: az „Öregeli” című nagy hatással. Az ősi és az új magyar zenéhez vezető utat Lengyel László komoly ismertetése bevezető előadásán. A műsor második részében ope-rett egyveleg volt. Régi, ismert da-lamos ének- és táncszámok színe-csokra szép színpadi kiállításban és gondos rendezésben és betanításban. A közönség megkapta megszokott szórakozást, de ugyanakkor épült az ősi és az új magyar zenén is.

Sajnos, mostoha évszázadaink alatt messze vetődünk népi zenénktől. — legnépszerűbb „népdalaink” sem voltak népi dalok. Most bizony fá-radtságos úton kell pótolnunk az el-mulasztottakat. A Magyar Népi Da-lárda fáradságtalan karmagával, Lengyel Lászlóval az élén hozzáf-gott ereidei népi zenénk rendszeres műveléséhez, hogy megismerje és művészi tolmácsolásban megismer-tesse népi tömegeinkkel.

Fehér lisztet örlött, zsírt, füstölthúst, talpbőrt rejtegetett, az Olbba öntötte a lisztet, Szász Sándor kilyéni malomtulajdonos

(Sepsiszentgyörgy) — Amikor a dolgozók tömegei minden erejükkel megiesztik, hogy a gazdasági ne-hézségekkel megküzdjenek, számo-san vannak, akik a kormány rendelkezéseit nemcsak szembe veszik, hanem egyúttal hatalmas tartaléko-

kat gyűjtene össze. A gazdasági ellenőrző hivatal kö-zégeinek a napokban tudomására ju-tott, hogy Szász Sándor kilyéni mol-nár a tilalom ellenére is fehér lisztet örlött. Az ellenőrző közegek de-cember 5-én kiszálltak Kilyénbe,

ahol hamarosan megállapították, hogy értesülésiük helyes. Szász Sándor ugyanis 80—82 százalékos búza-lisztet és vegyesen rozsot és árpat 73—75 százalékban örlött. Összesen hat mázsa rendeltellenesen örlött lisztet találtak Szászán.

Az ellenőrző közegek a nyomozás alkalmával tüzetes házkutatást tar-tottak. Ennek során nagymennyisé-gű fehérlistet, 107 kiló zsírt, 250 kiló füstölt húst, 25 kiló be nem je-lenített talpbőrt, több dödönben re-dig zsírban jelentékeny mennyiségű díszdohúst találtak.

A nyomozás során az ellenőrző közegek másról is meggyőződtek. A malmosék, talán sejtve a házkuta-tást, az élelmiszerek egy részét elre-jtették és megsemmisíteni igyekeztek. A kutatás során ugyanis tyúkoka-ban, padláson, bokrokban jelenté-keny mennyiségű élelmiszert talál-tak. Sőt, amint kiderült, mintegy 30 kiló fehérlistet az Olbba öntöl-tek. Inkább megsemmisítették, csak-hogy meg ne találják.

Kiderült, hogy asszonya utasítá-sára, Szakács Erzsébet „szolgáló-leány” öntötte a lisztet a folyóba. Természetesen a családleány a többi élelmiszer eltüntetésében is segéd-kezett. Ezért gazdájával, Szász Sándor molnárral együtt Szakács Er-zsébetet is letartóztatták és mind-kettőjüket a sepsiszentgyörgyi fog-házba szállították.

Jóvá sikerült a MNSz ifjúsági csoportjának József Attila emlékünnepe

(Sepsiszentgyörgy) — A MNSz háromszékmezei ifjúsági csoportja József Attila emlékére jóvá sikerült előadást rendezett. Az előadáson be-vezető Salamon Sándor tanár mon-dott, ismertetve a nagy demokratá-k költő munkásságát, melyet nagy-ban hozzájárult a fasista idők alor-ti szabadságharcgalmak megerősít-séhez. Majd a Mihókollégium fű és leányainak emlékére énekek, Kodály-dalokat adott elő nagy s-kerral. Ezután magyar nyelven a költő életét Boér Lajos egyetem-i hallgató, román nyelven pedig Co-man Silviu dr. ismertette.

Az előadás során Dénes Hajnal, Kónya Károly és Tökés Andor a nagy költő verseiből adtak elő. Ré-domokos és Molnár Károly pedig zongora- és hegedűszámokkal szórakoztatták a közönséget. A József Attila-emlékünnepe nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a költőt egyre szélesebb körben me-gismerjék és értékeljék. A színvon-alos műsor sok barátot szerzett a tra-gikusan elhunyt demokrata harcos-nak és költőnek.

Tanári és tanítói csoportot létesített az ARLUS Brassóban

(Brassó) — Az ARLUS brassói fiókja szervezeti munkájának kiszélesítése során szakosztályokat létesített a tan-testület részére. A középiskolai tanárok szakosztályának alakulása 200 tanár vett részt. Pintea Aurel főügyész az ARLUS brassói elnöke és Vidrascu Anton tanár főtitkár ismertették az ARLUS keretében való szervezkedés jelentőségét. Rámutattak annak létén-dékül fontosságára, hogy a tantestület a korszerű haladása érdekében ismerje meg a Szovjetszövetség jobb és szebb jövőt alapozó célkitűzéseit és munká-ját. E megismerésen keresztül pedig lesznek barátai legyenek a Szovjetsz-övetségnek. A leles hangulatban lefolyt gyűlés elhatározta, hogy hetenként közmívelődési bemutató előadásokat tartanak a szovjet művelődési kérdé-sekről a helybeli középiskolák tanuló-i számára.

A megvételre nagytermében hasonló céllal az ARLUS brassói fiókja Brassó megye tanító-i részére tartott értekez-letet. Ezen Urzescu Gheorghe és Dorn Paul tanfelügyelők ismertették az ARLUS összefogó és nevelő hatását a tanítókra, a tanuló ifjúság és a széles néptömegek körében. Az egybegyűltet elhatározták egy tanulmányi kör léte-sítését, amelynek keretében hetenként értekezletet tartanak, amelyet szabad eszmecsere fog követni.

Sertés és perzsabunda

A kövérségtől szinte kicsattanó képpel, fészes fekete ünneplőbe öltözve, két nagygazdának állt be az egyik elegáns, fűtőcai szőrmeüz-leibe.

— Perzsabundát kérünk, — mondják dölyfösen.

A kereskedő alig akar hinni a fulének. Hovéne, hiszen egy per-zsabunda ára a régi időkben is egy kis családi ház árával volt egyenlő. Most is csinos kis magánházat lehet vásárolni egy ilyen prémikabát ár-ból. Nehogy félreértés legyen hát a dologból, még egyszer megkérdi: — Aztán valóban gondolnak né-nemasszonyéknak?

— Nem is valami „őcső” ringy-rongyot, — hangzik az önértetes vá-lasz.

Az ügyes tolmácsoló selvenfüggő-nye mögül előkerül hát az ület bú-szág és egyben legrágább darab-ja: egy valódi, gyönyörű perzsa-bunda.

A kövérebbik asszonyság magára húzta, megforog a tükör előtt, az-tán leereszkedően kijelenti:

— Megjárja. Aztán mit gondolt érte? Most út be a bomba. A bunda ára nem kevesebb, mint 250 ezer lej.

A két zsírosgazdáné összesen. Valamit sugdosnak egymás fülebe. Aztán előadják, hogy ők nem emyit gondoltak.

— Hát ugyan mennyit? — Adrunk volna érte egy követ díszmót, meg vagy ötven kilo lisztet. Gondolja meg az úr a dolgot, nagy-szó az máma.

S mert a kereskedő nem akarja megmondolni a dolgot, sőt dődtöten kivonulnak az üzletből.

Haj, kicsoda világ ez! Már a zsírosgazdák feleségei sem járhat-nak perzsabundába. Na, de mi azért dolgozunk, hogy a jövőben — se járhasanak.